

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja IZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Kooperatívne vyučovanie na 1. stupni ZŠ

podpis štatutárneho zástupcu

Kooperatívne vyučovanie na 1. stupni ZŠ

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Vzdelávacie program je zameraný na procesnú stránku edukácie a na zdokonaľovanie kompetencií učiteľov primárneho vzdelávania využívať efektívne a progresívne vyučovacie stratégie, metódy a postupy ako je napr. aj kooperatívne vyučovanie.

Východiskovým dokumentom je **Štátny vzdelávacie program pre 1. stupeň ZŠ – ISCED 1**, ktorý má okrem iného pripraviť žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupinke tak, aby každý z nich získal pevný základ spoločného poznania a zároveň osobnej skúsenosti zo vzájomného ohľadu, uznania a úcty.

Ciele primárneho vzdelávania môžeme naplniť tak, že sa sústredíme na rozvoj kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiaka. „Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti (ako kombinácie vedomostí, spôsobilostí, skúseností a postojov) žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno - komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry“ (*Štátny vzdelávacie program pre 1. stupeň ZŠ – ISCED 1 - Primárne vzdelávanie, ŠPÚ, 2008*). V uvedenom dokumente sa za kľúčové kompetencie okrem iných považujú personálne a interpersonálne schopnosti, ktoré zahŕňajú spôsobilosti sebazdokonaľovania a výkonnosti, regulovať svoje správanie, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy, preberať zodpovednosť, byť spolupracujúcim a tolerantným.

Ťažiskom edukačného procesu súčasnej školy je osvojenie množstva vedomostí, ktoré býva často hlavným kritériom hodnotenia žiakov. Aj ďalšie nedostatky v edukačnom procese, napr. málo priestoru pre tvorivé a kritické myslenie, pre sebahodnotenie, reflexiu, pre vedenie k samostatnosti a zodpovednosti za svoje učenie sa spôsobujú nedostatok sociálnych spôsobilostí v interpersonálnych vzťahoch. Prejavuje sa to vo viacerých rovinách: žiak- učiteľ, učiteľ - žiak, učiteľ - učiteľ, žiak – žiak, atď..

Vzdelávacie program využíva aktivity, ktoré cielene podporujú rozvoj kooperácie a tým aj proces sociálneho učenia založený na osobnej interpersonálnej skúsenosti. Ponúka učiteľovi zdokonalenie sa v profesijných kompetenciách, ktoré vychádzajú z požadovaných **profesijných štandardov** učiteľa primárneho vzdelávania ISCED 1.

Sú to predovšetkým:

- akceptovanie rozmanitých spôsobov učenia sa žiakov v závislosti od psychických a sociálnych podmienok,
- poznanie obsahu vyučovacích predmetov a jeho inovovanie na úroveň svojej triedy,
- vedieť vybrať obsah v súlade s požadovanými a očakávanými edukačnými cieľmi,
- schopnosť stanoviť ciele vyučovania orientované na žiaka,
- schopnosť psychodidaktickej analýzy učiva,
- využívanie inovačných metód a foriem práce,
- vedieť efektívne komunikovať so žiakmi, ovplyvňovať pozitívnu klímu v triede,
- vytváranie prostredia podnecujúceho rozvoj osobnosti žiaka v súlade s hodnotovým systémom školy,
- rozvíjanie sebareflexie a podporovanie sebahodnotenia žiaka,
- schopnosť rozvíjať sociálne zručnosti a postoje žiakov,
- schopnosť profesijného rastu a sebarozvoja.

Druh kontinuálneho vzdelávania

Aktualizačné vzdelávanie

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Forma kontinuálneho vzdelávania

Kombinovaná (prezenčná aj dištančná)

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ

Získať profesijné kompetencie (vedomosti a zručnosti) pre implementáciu kooperatívneho vyučovania do edukačného procesu na 1. stupni ZŠ.

Špecifické ciele

Modul 1 Moderná škola a kľúčové kompetencie žiakov

- 1.1. Vedieť pomenovať kľúčové kompetencie žiaka primárneho vzdelávania
- 1.2. Vedieť charakterizovať sociálnu podstatu učenia
- 1.3. Vedieť používať aktívne počúvanie
- 1.4. Poznať typy kooperácie vo vyučovaní (kooperácia ako spolupráca a kooperácia ako vzájomnosť)

Modul 2 Kooperatívny model vyučovania

- 2.1 Vedieť posúdiť efektívnosť skupinového vyučovania
- 2.2 Osvojiť si základné znaky kooperatívneho vyučovania
- 2.3 Vedieť posúdiť výhody a nevýhody kooperatívneho vyučovania
- 2.4 Osvojiť si znaky kooperatívneho učebného prostredia

Modul 3 Riadenie kooperatívneho vyučovania

- 3.1 Vedieť vytvoriť kooperatívne skupiny vo vlastnej triede
- 3.2 Vedieť vymedziť ciele pre kooperatívne učebné skupiny
- 3.3 Vedieť formulovať úlohy pre skupiny
- 3.4 Osvojiť si metódy, techniky a stratégie kooperatívneho vyučovania
- 3.5 Osvojiť si zásady hodnotenia v kooperatívnom vyučovaní

Obsah vzdelávacieho programu

Modul 1 Moderná škola a kľúčové kompetencie žiakov

Téma	Forma vzdelávania	Časový rozsah
Kľúčové kompetencie žiaka primárneho vzdelávania ISCED 1 <ul style="list-style-type: none">- Vymedzenie pojmu kompetencia- Kľúčové kompetencie (spôsobilosti) absolventa primárneho vzdelania	prezenčná	3
Sociálna dimenzia výchovy <ul style="list-style-type: none">- Rozvoj sociálnych vzťahov vo vyučovaní- Osvojovanie si sociálnych zručností	prezenčná	5
Sociálne spôsobilosti <ul style="list-style-type: none">- Komunikácia vo vyučovaní (aktívne počúvanie)- Stratégie socializácie (kooperatívny spôsob edukácie, rozvoj prosociálnosti, empatie, asertívne správanie)	prezenčná	8
SPOLU		16

Modul 2 Kooperatívny model vyučovania

Téma	Forma vzdelávania	Časový rozsah
------	-------------------	---------------

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Charakteristika kooperatívneho vyučovania <ul style="list-style-type: none">- Spolupráca, skupinová práca- Kooperácia- Typy kooperácie	prezenčná	2
Základné znaky kooperatívneho vyučovania (modelové situácie)	prezenčná	4
Silné a slabé stránky kooperatívneho vyučovania	prezenčná	2
SPOLU		8

Modul 3 Riadenie kooperatívneho vyučovania

Téma	Forma vzdelávania	Časový rozsah
Učebné prostredie <ul style="list-style-type: none">- Charakteristika kooperatívneho učebného prostredia	prezenčná	1
Tvorba skupín <ul style="list-style-type: none">- Druhy skupín- Veľkosť a stálosť skupín- Poznanie vzťahov medzi žiakmi - sociometria- Žiacke roly v kooperatívnej skupine	prezenčná	3
Ciele vyučovania a úlohy <ul style="list-style-type: none">- Ciele vyučovacieho procesu (rozdelenie a požiadavky)- Taxonómia cieľov (B. S. Bloom)- Tvorba a výber úloh	dištančná	5
Ciele vyučovania a úlohy <ul style="list-style-type: none">- Ciele vyučovacieho procesu (rozdelenie a požiadavky)- Taxonómia cieľov (B. S. Bloom)- Tvorba a výber úloh	prezenčná	4
Ciele vyučovania a úlohy <ul style="list-style-type: none">- Ciele vyučovacieho procesu (rozdelenie a požiadavky)- Taxonómia cieľov (B. S. Bloom)- Tvorba a výber úloh	dištančná	5
Metódy, techniky a aktivity kooperatívneho vyučovania	prezenčná	5
Hodnotenie v kooperatívnom vyučovaní <ul style="list-style-type: none">- Hodnotenie a sebahodnotenie- Metódy a techniky hodnotenia	prezenčná	3
SPOLU		26

Rozsah a trvanie vzdelávacieho programu

Rozsah vzdelávacieho programu

prezenčne	40 hodín
dištančne	10 hodín
SPOLU	50 hodín

Trvanie vzdelávacieho programu

Podľa Vyhlášky č. 445/2009 § 6 maximálne 10 mesiacov.

Metódy formy a spôsoby realizácie vzdelávacieho programu vzdelávania:

Prednášky, zážitkové učenie, práca v skupinách, riešenie modelových situácií, tréning, samostatné štúdium, brainstorming, skupinové riešenie problémov, prezentácie, riadená diskusia.

Bližšie určená kategória a podkategória pedagogických zamestnancov:

učiteľ.

Podkategória

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň:

Samostatný pedagogický zamestnanec

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Samostatný pedagogický zamestnanec s prvou a druhou atestáciou

Kariérová pozícia:

uvádzajúci pedagogický zamestnanec,
vedúci metodického združenia.

Podmienky pre zaradenie uchádzača na kontinuálne vzdelávanie

Spôsob prihlasovania:

- písomná prihláška potvrdená riaditeľom školy,
- požaduje sa čitateľne a úplne vyplnená prihláška, vlastnoručne podpísaná uchádzačom o vzdelávanie.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

- súhlas vedúceho pedagogického zamestnanca, ktorý svojím podpisom a pečiatkou potvrdzuje správnosť údajov uvedených v prihláške,
- ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo vedúci pedagogický zamestnanec nepotvrdí prihlášku, preukáže uchádzač príslušnosť k cieľovej skupine dokladmi o absolvovaní vzdelávania, resp. iné relevantné dokumenty. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ vzdelávania.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu

- Aktualizačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom aktualizačného vzdelávania.
- O ukončení aktualizačného vzdelávania sa vyhotovuje protokol podpísaný lektorom.
- Štatutárny orgán poskytovateľa môže zo závažných dôvodov, najmä zdravotných povoliť iný termín ukončenia aktualizačného programu.
- Ukončovanie programu je súčasťou kontinuálneho vzdelávania.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

Účastník vzdelávania je povinný:

- absolvovať najmenej 80% z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania,
- vypracovať úlohy vyplývajúce z dištančnej formy vzdelávania,
- úspešne prezentovať návrh aktivity alebo vyučovacej hodiny pred účastníkmi vzdelávania a lektorom.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu podľa § 35 ods. 6 zákona

V prípade, že pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti alebo seba vzdelávaním (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. a bude chcieť vzdelávanie ukončiť, stanovujú sa mu tieto požiadavky na ukončenie vzdelávania:

- absolvovať 1x konzultácie (max. 1 hod./1 účastník),
- odovzdať písomne vypracované úlohy z dištančnej formy vzdelávania,
- prezentovať návrh aktivity alebo vyučovacej hodiny pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Personálne zabezpečenie programu a garant vzdelávacieho programu

Garant vzdelávacieho programu:

Mgr. Klára Lužinská, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s 2. atestáciou, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko, Horná 97, 975 46 Banská Bystrica

Lektori vzdelávacieho programu: učители pre kontinuálne vzdelávanie MPC, vysokoškolskí učители a učители s 2. atestáciou pre primárne vzdelávanie s najmenej 6 ročnou praxou v oblasti využívania niektorej v obsahu vymedzenej časti kooperatívneho vyučovania.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

- Finančné náklady budú hradené z finančných prostriedkov národného projektu „Profesijný a kariérový rast PZ a OZ“, resp. z rozpočtu MPC.
Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.
Prezenčná časť vzdelávania sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk MPC alebo v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách. Dištančná časť sa bude realizovať prostredníctvom vzdelávacieho portálu MPC, resp. mailovou komunikáciou.

Materiálne zabezpečenie: flipchartová tabuľa, flipchartový papier, fixy, kancelársky papier A4 a A3.

- **Učebné zdroje:**
Účastníkom vzdelávania bude bezplatne poskytnutý študijný materiál (študijné texty, metodické materiály, pracovné listy) so zoznamom odporúčanej literatúry.

Technické a informačné zabezpečenie:

Prezenčná časť vzdelávania sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk MPC a v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách.

Pri vzdelávaní sa bude využívať CD prehrávač, notebook, dataprojektor, flipchartová tabuľa s príslušenstvom.

Návrh počtu kreditov za:

Rozsah (50 hod.) 10 kreditov

Spôsob ukončenia 2 kredity

Spolu: 12 kreditov